

ДОБРИ ПРАКТИКИ В РАБОТАТА С МЛАДЕЖИ

I. Установени добри практики в област Ямбол

ОБЩИНА ЯМБОЛ

1. Младежкият парламент прие за изпълнение в началото на тази година четири идеи на своите връстници, с които се създават условия за подкрепа и развитие на младежки кампании. Идеите са размяна на книги, изграждане на младежко пространство, лов на съкровища и турнир по пейнтбол.
2. Община Ямбол и Общинският съвет по наркотични вещества организираха два формата на младежки диалог на тема „Личностно развитие и лидерство“ за бъдещето на младите хора и възможностите да развият своя потенциал
3. В културния и спортен календар на Ямбол са включени редица младежки изяви, включително с международен характер - фестивали, изяви на устойчиви неформални групи и културни прояви: рок, брейк, рап, графити, екстремни спортове, скаутски организации. Те са повече от 10, проведени през последните три години и са алтернативата на агресивното поведение, превенция на СПИН, употребата на алкохол и наркотици, младежката престъпност и трафика на хора.

ОБЩИНА ЕЛХОВО

1. Ученици от общинската гимназия се включиха в обмен на добри практики със свои връстници от други общини по програма “Иновации в действие”. Заедно те реализираха различни дейности които има помагат да подобряват образователните си резултати, мотивацията си за учене, да развият креативното си мислене, както и да придобият различни компетентности чрез иновативни образователни технологии.

ОБЩИНА СТРАЛДЖА

- 1.Община Стралджа ежегодно отпуска стипендии на студенти от различни специалности. След завършването си им помага да намерят реализация на

Този материал е изготвен в рамките на инициатива „Силата на гражданското участие“, финансирана от Европейския съюз и фондация „Работилница за граждански инициативи (ФРГИ)“. Изразените възгледи и мнения са единствено на авторите и не отразяват непременно тези на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (ЕАСЕА) или на ФРГИ. Нито Европейският съюз, нито ЕАСЕА, нито ФРГ могат да бъдат държани отговорни за тях.

Съфинансирано от
Европейския съюз

ФОНДАЦИЯ
РАБОТИЛНИЦА
ЗА ГРАЖДАНСКИ
ИНИЦИАТИВИ
покрепяме инициативите

Център за
образователни
програми и
социални
инициативи

територията на общината. В общинската администрация се назначават млади квалифицирани специалисти.

2. През летните месеци по покана на общината периодично гостуват аниматори, за да бъдат ваканционните дни по-забавни и интересни. Организирант се и различни спортни мероприятия.

ОБЩИНА БОЛЯРОВО

НАЦИОНАЛЕН ДЕТСКИ ФОЛКЛОРЕН СЪБОР „ВЪРБОВА СВИРКА СВИРИ“

Националният детският фолклорен събор „ВЪРБОВА СВИРКА СВИРИ“ в гр. Болярово се организира за двадесет и четвърти път под патронажа на кмета на общината г-н Христо Христов.

Посвещава се на популярната тракийска певица Елена Граматикова и на богатството и красотата на странджанския фолклор.

Организатори на събора:

РАО „Тракия“ - гр. Стара Загора;

Общество за фолклор - гр. Стара Загора;

Община Болярово;

Читалище „Възраждане 1912“ гр. Болярово.

Цел на събора:

- Да се съхрани и популяризира странджанското фолклорно наследство;
- Да се приобщи младото поколение към съкровищницата на българския фолклор;
- Да се даде възможност за индивидуална изява и откриване на млади дарования;
- Да се осъществи приемственост между поколенията.

<https://www.bolyarovo.bg/bg/page/68>

<https://www.facebook.com/ndfs.varbovasvirkasviri/>

ОБЩИНА ТУНДЖА

Проектът „МОСТ – МЛАДЕЖКИ ОМБУДСМАНСКИ СЪВЕТ ТУНДЖА – ПОВИШАВАНЕ АКТИВНОТО УЧАСТИЕ НА МЛАДЕЖИТЕ В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ“, № BG05SFOP001-2.025-0044, се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Добро управление“, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд. Бенефициент по проекта е сдружение Евроклуб Жена, а партньор е Община Тунджа.

Проектът представя подготовения Наръчник "Активно партньорство между младежки НПО и публична администрация, предпоставка за добро управление".

Наръчникът има за цел да очертае начините за партньорство между младежките НПО -та и местните власти, защото Общинските администрации са призвани да бъдат най-близо до конкретните проблеми и до всекидневния живот на местните общности, изхождайки от идеята политиките да се формират и провеждат децентрализирано, при това от органите и администрациите, които са най-близо до проблемите на гражданите.

Наръчникът може да бъде от полза както за национални и местни младежки организации, така и за публичните институции. Наръчникът представя правната рамка и практиките за включване на младежки НПО-та в процесите на вземане на решения чрез участието им в различни, постоянно действащи или извънредно създадени административни структури.

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ ЯМБОЛ

Установени са 2 добри практики:

1. „Областен управител за един ден” – ученици изпълняват ролята на областен управител.
2. Конкурс за есе на тема ”Образованието не променя света, а хората, които ще променят света”, със съответните награди (публикуване на сайта на ОАЯ)

II Добри практики в Европейския съюз

1. „Аз правя политика“

„Аз правя политика“ е проект на Младежкия съвет в Германската федерация / DBJR/, който използва цифрови методи („ePartool“) за поддръжка участието на младите хора в изготвянето на политики на национално ниво. DBJR има младежки организации и подразделения в цялата страна и е със седалище в Берлин. Този пример за цифрово участие еволюира с течение на времето въз основа на насоките на DBJR за цифрово участие. Консултациите с млади хора чрез „ePartool“ са структурирани в „кръгове за участие“, които излагат различни фази, от уводна информация чак до последващите етапи, които очертават насоки на политиките. Кръг за участие в „ePartool“ се състои от следните елементи:

- ▶ **ИНФОРМАЦИЯ:** Младите хора се занимават с определена тема локално и по свой начин. „ePartool“ предлага основна информация и методическа помощ.
- ▶ **ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ:** Всички текстове, изображения, аудио и видео входовете са събрани онлайн на „ePartool“.
- ▶ **ГЛАСУВАЙТЕ:** В „ePartool“ участниците гласуват за отговори, които смятат за най-подходящи.
- ▶ **ВЪЗДЕЙСТВИЕ:** Резултатите от гласуването са включени в процес.
- ▶ **ОБРАТНА ВРЪЗКА:** Политическите заинтересовани страни вземат под внимание резултатите и дават обратна връзка. На „ePartool“, обратната връзка и мерките са пряко свързани с отговорите.

Всеки живеещ в Германия на възраст 12-27 години може да използва онлайн инструмента самостоятелно, като част от самоорганизирана група или например в клас в училище. Има разграничение между единични индивиди и групи сътрудници (като

организации или проект групи). Групите получават по-голяма „тежест при гласуване“ въз основа на размера им.

Проектът не поддържа записи за броя и произхода на младите хора, които са ангажирани с консултациите. Открито се признава, че резултатите, произтичащи от гласуването понякога могат да бъдат противоречиви, тъй като са събрани от млади хора с множество различни подходи. Целта е да се съберат прозрения и идеи на млади хора с различен произход и обстоятелства, и да бъдат включени в процеса на вземане на решения, както и събиране на гледни точки и мнения на млади хора и групи и организации на млади хора. „ePartool“ има модул, който позволява приоритизиране на получените входни данни въз основа на система за гласуване. Младите хора могат да гласуват по въпрос или темата, използвайки скала от „много важно“ до „неважно“. Резултатът от гласовете е класация, която позволява на DBJR да избира най-важните въпроси и да ги препраща на вземащи решения на национално и европейско ниво. По този начин „ePartool“ свързва приноса на младите хора с:

- ▶ как тези мнения са били свързани с подобни въпроси, повдигнати от други млади хора;
- ▶ как след това са гласувани темите и проблемите от други млади хора (по отношение на ниво от значение);
- ▶ и в крайна сметка как са били представени на политиците и какви са били резултатите.

С цел да има прозрачност, последващи реакции, обратната връзка и отговорите на органите са представени във формат на интерактивна времева линия. Сътрудниците се информират автоматично, но други млади хора също могат да се абонират за определени теми или елементи.

„Ichmache>Politik“ подкрепя осигуряването на младежкото участие, което е ефективно. Гарантира, че възгледите и идеите на младите хора ще бъдат чути и взети предвид от вземащите решения. Също така, дава възможност на младежите, които участват в консултации да изразят своите възгледи, идеи и мнения по отношение на държавната политика. Последващи дейности са често срещано явление. „Ichmache>Politik“ среща трудности в разработването на политики по отношение на демографската стратегия и по тази причина не е лесно да се оцени въздействието върху създаването на политики. Въпреки това има доказателства, че възгледите на младите хора са оформили избор на теми и проблеми, които правителството ще включи в демографската стратегия. Проектът съветва, че обикновено политическите заинтересовани страни се занимават сериозно с мнението на младите хора и предоставя обратна връзка. Също така, политиците трябва да бъдат насърчени да направят повече, за да разпознаят и отчитат приноса на младите хора. Проектът съобщава, че те редовно питат младите хора за обратна връзка относно „ePartool“ и процеса на цифрово участие. Младите хора оценяват използването на система за приоритизиране на отговори (на базата на приноса на младите хора) и са доволни от

реакциите (на вземащите решения) и въздействията вече са много видими в софтуера. Участниците, също така, ценят цялата информация, предоставена на уебсайт по темата за политиката, което според тях помага да правят информирани избори и да съставят мнения. Проектът твърди, че този цифров подход има а редица допълнителни предимства като метод за ангажиране, включително:

- ▶ Младите хора са свободни да определят времето, степен и начин на тяхното участие;
- ▶ „ePartool“ може да документира обратната връзка и въздействието на младежкото участие.
- ▶ Освен самостоятелно, в „ePartool“ могат да участват и групи. По този начин се предлага възможност за отразяване на позициите на младежки организации, асоциации и друго гражданско общество структури.

„ePartool“ непрекъснато се развива и е предмет на над пет години усъвършенстване. Технологиията за осигуряване на свързващите функции (между приноса на младежите, чрез гласуване, последващи действие и резултати) е целенасочено разработен. Едно от основните предизвикателства, идентифицирани от екипа на проекта е да се отдели достатъчно време в рамките на процес на създаване на политика в подкрепа на смислено участие на младите хора. Тоест достатъчно време за младите хора за достъп до информация, да развият своите разбирания и да изразят своите възгледи, идеи и становища. В допълнение, абстрактният характер на много от политиките, взети на федерално ниво в Германия, създава трудности при виждане къде точно е било въздействието на участието на младите хора. В тази връзка, проектът се опитва да осигури последователно проследяване и наблюдение на работата и разглежда участието като процес, а не е еднократно събитие. Участие във вземането на решения не винаги е възможно в рамките на очаквания срок и проектът се опитва да има малко пространствена гъвкавост. Установено е, че различните млади хора искат да могат да участват по различни начини, по различно време, в различен контекст. Всяко едно от предпочитанията на младите хора може да се променя във времето, във връзка с настроението им и обстоятелствата.

Проектът твърди, че разнообразието от методи използвани за консултиране, помага за изграждане на разнообразие от млади хора, които участват. Предполага се, че е важно да се залага на това във всяка стратегия за ангажиране на младите хора, особено тези от различни среди и с различен опит. Проектът получава положителни отзиви от младите хора в „ePartool“, но има и силна интерес да бъде представен на семинари, летни лагери или при събития на младежки организации или по други начини, които са удобни за съответната ситуация. Младите хора ценят прозрачността и „Ichmache>Politik“ набляга много на това, обяснявайки на младите хора, че са поканени да оформят или участват, защо и какви могат да бъдат резултатите и през каква времева рамка.

2. „Добре дошли в моето племе“

Онлайн проект, създаден през от правителството на Федерация Валония-Брюксел, която представлява френскоговорящата общност на Белгия. Проектът има за цел да улесни диалога между младите хора и правителство на гражданска харта.

В рамките на региона отношенията между граждански обществото и правителството са силно организирани, със закон и действащи политики, уреждащи как държавата се консултира с гражданите. Това е нов начин правителството да достигнете директно отвъд тези формални взаимодействия на младите хора, както и насърчаване на ролята на младежки организации.

Проектът предоставя платформа на правителството, в която се консултират младежи на възраст от 10 до 25 години и ги обучава за това. Проектът е предназначен да достигне до млади хора (няма значение дали са в неравностойно положение или от малцинствата), които не са ангажирани с младежки организации. Младите хора са консултирани по време на изпълнение на проекта чрез от серия от фокус групи. Те имат за цел да разработят версия на текста на хартата, която да е достъпна за младите хора, както и върху дизайна и оформлението на уебсайта. В основата на проекта е уебсайт, с различни етнически тематика. Всеки етнос е изобразен от анимиран герой и представлява един от десетте члена в хартата.

Освен че изследва съществуващите етноси, младите хора могат да създадат ново „племе“ чрез проектиране неговият анимационен герой. Създадените „племена“ се показват на сайта и могат да бъдат споделяни чрез използване на бутоните на социалните медии.

За да се насърчат младите хора да имат достъп до сайта, промоцията първоначално е била чрез младежки организации и училища, но за да се разшири обхвата, координаторите допълнително се насочват към младите хора директно с маркетинг и рекламна кампания, предоставена чрез социалните медии. Държавните служители водят диалог с младите хора директно чрез съобщенията и коментарите, които идват от платформата. Създадените нови „племена“ и коментарите за съществуващите етноси се използват за информиране и подобряване работата на министерството. Този директен и неформален диалог с младите хора е нов подход за правителството и представлява фундаментална промяна далеч от консултиране с млади хора чрез посреднически институции и организации.

Отзивите за проекта от млади хора показват, че тематичният уебсайт е по-популярен сред по младите от целевия възрастов диапазон.

За създателите на проекта, иновацията в този проект е да можеш да достигнеш отвъд ограниченията на по-формализирано взаимодействие и традиционни структури за консултации с гражданското общество. По-традиционните методи водят до институционализиране на участието и изключват млади хора, които не са ангажирани с младежта организации. Иновацията в този проект е мотивирана от желанието да се намерят начини за консултиране с по-широк кръг от млади хора.

Интересно е да се отбележи, че по-скоро този нов стил на диалог, отколкото използването на онлайн подход се разглежда като иновативен от координаторите на проекта. Един онлайн подход се използва като средство за постигане на тази иновация, а не иновацията сама по себе си. Използваният онлайн подход поставя проекта в категорията на по-нова форма на участие.

3. „Младеж, град и наследство“

Идрия е малък град в западната част на Словения, Обект на световното наследство на ЮНЕСКО, с население под 6 000 души. В исторически план градът е бил център за добив на живак и оттогава е в процес на регенерация упадъка на тази индустрия. В рамките на града има редица младежки организации, които си сътрудничат по темите наследство, бъдещо развитие и участие на общността. Няма официални младежки структури като съвет или форум в рамките на града. Младежкият център Идрия действа като фокусна точка за младежкото участие. ТВИ е марка, която се прилага за редица различни проекти за млади хора. ТВИ означава „Идрия“. Да бъде“. Използването на марка, а не на специална структура позволява на различни младежки организации да си сътрудничат. Стартиран е проект, известен като Идрия 2020 - издаване на списание по младежки въпроси преди няколко години. Участващите младежи се заинтересуваха в повлияването на промяната, а не просто в докладването по проблеми, изведени по проекта. Това е отговор на младите хора на предизвикателствата на местната среда и липсата на възможности за работа.

Проектът подкрепя младите хора да създават и развиват идеи в три области на индустриалното наследство в Идрия. Проектът съчетава идеи от архитектурата и градоустройство с младежко участие. Инициаторите на проекти и настоящите координатори се развиват като млади хора, активни в младежки организации в града и след това учат младежите на архитектура и градоустройство. Правят се и проучвания Проектът представлява само една част от поредица от текущи инициативи за сътрудничество, обхващащи почти десетилетие, между различни младежки организации и млади хора.

30 млади хора, предимно студенти участват в проекта. Приблизително половината от младежите са от Словения, а останалите от други държави. Всички имат интерес към градския дизайн, архитектура или подобни теми. Включването на млади хора извън града се разглежда като много полезен подход, тъй като носи различни гледни точки и насърчава всички да погледнат наново града. Участниците от други страни задават въпроси, за които не са се сетили местните участници. Инициаторите на проекта ръководят, проектират и координират проекта, докато местните младежки организации предоставят ресурси и провеждат основно проучване за проекта. Не са определени конкретни малцинствени групи за включване като участници. Разнообразието на Идрия като цяло е ограничено. Въпреки това част от програмата включва работа с местна асоциация на слепи и слабо виждащи хора за изследване на града от гледна точка на

човека, който има проблеми със зрението. Програмата включва още аспекти на обществената ангажираност, които достигат отвъд участниците до местните жители. Най-общо казано, този проект може да се счита за форма на съвещателно участие. След интензивна фаза на подготовка и проучване проектът стартира в склад в града на открита среща, на която присъстват лица, вземащи решения и местни жители. На това събитие координаторите организират семинар за идентифициране на проблемите в трите местоположения и предложения за развитие. Констатациите са използвани за следващия етап – двудневно събитие с международни и местни участници, включително лекции по наследство, групова работа, обиколка на туристически места и интервюта с местни жители.

Впоследствие международните и местните млади хора работят във виртуални екипи, за да разработят предложения за всяка от локациите. Те провеждат социални, културни и пространствени анализи на местоположението и са подкрепени от ментори от местния университет. Групата се среща отново в Идрия около три месеци по-късно, за да комбинира резултатите от работата си в уникална визия за това как трите места биха могли да бъдат разработени като нови пространства, като приемственост на наследството на града за добив на живак. В рамките на тази концептуална визия за развитие, са изготвени 60 предложения.

Проектът значително допринася за процесите на развитие и възстановяване на града. Местната управа е била ангажирана в проекта от неговото начало. В тази връзка много от разработените идеи чрез проекта са включени в плана за развитие на града. Един от координаторите е нает, за да помогне развитието на градската среда, заложено в общината стратегия. Освен това има значително много хора осъзнават проблемите, повдигнати чрез проекта. Направени са редица конкретни предложения за местоположения, включително кино на открито, открито кухня и разработването на достъпни жилища за висшисти (за да се помогне за задържането на младите хора в рамките на града).

Значителното предизвикателство, но и успехът на този проект се дължи на разработването на методология, която комбинира архитектурни и градоустройствени подходи с механизми за участие. Координаторите на проекта вярват, че това не е направено преди. По тази причина те вземат архитектурните работилници, които са нещо обичайно за студенти по архитектура и ги правят интердисциплинарен и за хора, които не са архитекти. Това е дългосрочен процес, но те не просто питат хората каква промяна искат, а ги образоват как да реализират идеите си. Обучението не е фокусирано върху правата или демокрацията, а се опитва да разбере местната среда, как наистина работи, какви са отношенията между хората, групи хора, различни пространства в рамките на града и какво би променило това. Координаторите подчертават, че този подход изисква значително проучване и планиране на местната област преди да се работи с млади хора и също изисква дългосрочна работа по темата от участниците. Те заключават, че за да бъдат успешни, тези форми на младежко

участие трябва да се включат млади хора, които имат познания, както за градоустройство, така и да имат силна връзка с местна общност.

Несъмнено най-иновативната област на този проект е използването на перспективи за архитектурно и градско планиране, с фокус върху пространствения анализ и ангажиране на младите хора да мислят за околната среда на града. Екипът по проекта се стареа да види всичко през пространството, да бъдат критични, да дадат възможност за младежко участие, с идеята, че промените в пространството, могат да се реализират и посредством начина, по който хората реагират или как хората си взаимодействат. Образователният подход също се разглежда като иновативен метод за младежко участие в проекта. Педагогическото измерение обикновено се фокусира върху контекста на правата или гражданство, но те не се споменават в рамките този проект. Вместо това координаторите се фокусират върху използването на образование, което да даде възможност на младите хора да развиват качество на техните предложения чрез по-добро разбиране на местната среда. Също като иновативно се приема използването на младежи, които живеят извън зоната на града, да изкажат своето мнение по проблемите на населеното място, което дава значително различен фокус от този на местните млади хора. Подходът все още не е възпроизведен другаде, но координаторите са участвали в дискусия за възможността да го направят приложим.